

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind ratificarea Acordului de împrumut pentru politici de dezvoltare privind managementul riscurilor de dezastre, cu opțiune de amânare a tragerii până la apariția unei catastrofe (CAT-DDO) între România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 4 iulie 2018

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Natura juridică a acordului de împrumut pentru politici de dezvoltare privind managementul riscurilor de dezastre, cu opțiune de amânare a tragerii până la apariția unei catastrofe (CAT-DDO) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 4 iulie 2018, este de tratat internațional, fiind aplicabile prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele, în special prevederile art. 19 alin. (1) lit. a) la aceasta care impun ratificarea tratatelor la nivel de stat oricare ar fi domeniul de reglementare ale acestora. Totodată, acest acord de împrumut fiind o finanțare rambursabilă contractată de la un organism financiar internațional care este destinat finanțării deficitului bugetului de stat este necesară aprobarea sa prin lege, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (5) la Ordonanța de urgență a Guvernului nr.64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Descrierea situației actuale

În ultimii ani se constată creșterea frecvenței manifestării factorilor de risc care amenință viața și sănătatea populației, mediul înconjurător și valorile patrimoniului național, precum și apariția unor noi factori de risc, generați îndeosebi de schimbările climatice și diversificarea activităților economice care utilizează, produc și comercializează substanțe/materiale periculoase. Securitatea națională poate fi pusă în pericol din cauza unor fenomene grave de natură geofizică, meteo-climatică (cum ar fi inundațiile) ori asociate, sau a unor activități umane periculoase. Între acestea, se pot înscrie dezastrelor naturale, industriale, ecologice sau care amenință sănătatea populației.

Conform Strategiei fiscal – bugetare pentru perioada 2018 – 2020, principalele categorii de situații de urgență a căror producere ar putea genera riscuri de proporții atât în ceea ce privește afectarea populației și a bunurilor de folosință îndelungată ale acesteia, a obiectivelor de interes public, cât și în ceea ce privește impactul financiar de ansamblu, sunt: dezastrelor naturale, accidentele de proporții, incendiile.

Prin Raportul „Evaluarea riscurilor de dezastre la nivel național (RO-RISK)”¹, astfel cum rezultă și din documentația suport prezentată Ministerului Finanțelor Publice de către Ministerul Afacerilor Interne, au fost supuse evaluării un număr de 10 tipuri de dezastre², selectate pe baze științifice, ca fiind probabile să aibă loc pe teritoriul României. Evaluarea acestora s-a bazat pe date istorice cu privire la impactul fiecărui risc, precum și pe diferite evaluări elaborate la nivelul instituțiilor relevante. Conform metodologiei de evaluare avută în vedere, au fost elaborate mai multe scenarii, fiind evaluate, printre altele probabilitatea apariției și impactul evenimentelor, măsurate pe o scală de la 1 la 5 trepte (1 – scăzut, 5 - mare).

Potrivit RO-RISK, unul dintre cele mai frecvente dezastre din România sunt inundațiile, având un nivel ridicat de impact (fizic, economic și socio-psihologic). Cu o rată medie de apariție, din punct de vedere al riscului, probabilitatea apariției inundațiilor în matricea de risc este mai mare (nivel 4) decât cutremurele, dar cu impact mai mic. Din datele existente, rezultă că în perioada 1960 - 2010, au avut loc aproximativ 400 de inundații importante, printre care 39 sunt considerate inundații istorice semnificative, pe baza unor criterii hidrologice care au avut în vedere amploarea consecințelor negative. De exemplu, inundațiile din 2005 și 2006 au afectat peste 1,5 milioane de persoane (93 morți), au distrus o parte importantă a infrastructurii și au cauzat pagube estimate la peste 2 mld. EUR. Urmare scenariilor elaborate în contextul evaluării RO-RISK, costurile asociate pierderilor materiale directe variază de la cca. 300 mil. EUR la cca. 1 mld. EUR, iar costurile indirecte de la cca. 260 mil. EUR la cca. 2,66 mld. EUR.

În ceea ce privește cutremurele, conform informațiilor avute în vedere în evaluarea RO-RISK, din 1940 și până în prezent au avut loc 5 cutremure majore, dintre acestea, cutremurul din 1977 a fost cel mai grav din punct de vedere al pierderilor economice și umane (1578 de morți și pierderi economice de cca. 2 mld. USD). Conform scenariilor analizate, impactul unui cutremur major ar putea fi semnificativ din cauza zonelor urbane situate în apropierea epicentrului (75% din populație și 45% din rețelele vitale fiind expuse riscului unui cutremur). Poziția cutremurelor în matricea de risc indică un nivel ridicat de impact (4), cu probabilitate moderată până la scăzută (2).

Un alt dezastru natural evaluat în cadrul RO-RISK îl reprezintă alunecările de teren. Acestea sunt printre potențialele hazarduri geomorfologice în România atât din punct de vedere al distribuției spațio-temporale, cât și al daunelor directe și indirecte asupra mediului uman și natural. Prezența unei game largi de tipuri de alunecări de teren

¹ cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitatea Administrativă

² inundații, cutremure, secetă, incendii forestiere, accidente nucleare, accidente SEVESO, riscuri și accidente majore implicând sisteme periculoase, epidemii, epizootii

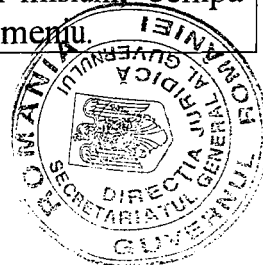
(alunecări de pământ de mică adâncime, alunecări de roci profunde, căderi de pietre, alunecări de teren complexe) plasează România pe harta Europei ca punct fierbinte de alunecări de teren. Pe parcursul anilor 2005 - 2015, evenimentele de alunecări de teren au avut cea mai mare extindere. În anumite părți ale țării au fost înregistrate cantități semnificative de precipitații și abateri pozitive semnificative față de condițiile climatologice normale (1981-2010). Acest lucru a condus la o creștere a numărului alunecărilor de teren, suprafața totală afectată de acest risc fiind estimată la 900.000 de hectare (34 municipii, 78 orașe mici, 875 comunități de pe 7 cursuri de apă). În comparație cu alte dezastre, alunecările de teren compensează extinderea, prin numărul lor, probabilitatea mare de apariție (nivel 3) și predicția extrem de dificilă. În ceea ce privește impactul economic, costurile asociate pierderilor materiale directe sunt estimate la cca. 3,78 mld. EUR, iar costurile indirecte sunt estimate la peste 2 mld. EUR. Menționăm de asemenea că potrivit datelor furnizate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, valoarea estimată a pagubelor produse asupra culturilor agricole în ultimii 3 ani, urmare fenomenelor meteo-nefavorabile s-a cifrat la peste 0,200 mld. EUR, în anii 2015 -2016 fiind afectate anual între 1,04 -1,7 mil. ha.

Seceta este de asemenea un pericol natural major, putând afecta cca. 7,1 mil. ha (respectiv 48% din totalul terenului agricol, zonele din sudul, sud-estul și estul țării, precum și unele zone din vest și centru fiind în principal cele mai afectate în timpul anilor de secetă severă). Există pierderi economice semnificative asociate secetei, în special în sectoarele dependente de apă, cum ar fi agricultura și energia. Pe baza evaluărilor și scenariilor elaborate, riscul de secetă este la un nivel mediu de impact și un nivel scăzut ca rată medie de apariție. Conform informațiilor transmise de Ministerul Mediului, din calculul impactului economic, aferent scenariilor de secetă meteorologică analizate în cadrul proiectului RO-RISK rezultă de exemplu că în scenariul anului 2011 – 2012, an excesiv de secetos la nivel național cu o perioadă de revenire de 3 evenimente la 10 ani, pierderile de producție vegetală se ridică la cca. 4,37 mld. EUR.

În cadrul RO-RISK au fost evaluate de asemenea și unele riscuri tehnologice (cum ar fi riscurile radiologice și nucleare care potrivit matricei de risc deși au o rată scăzută de apariție, au impact semnificativ în cazul apariției), precum și riscuri biologice (epidemii și boli epizootice și zoonoză, riscuri cu probabilitate ridicată de apariție).

Schimbări preconizate

În decursul ultimului deceniu, Grupul Băncii Mondiale a devenit lider mondial în gestionarea riscului de dezastre, sprijinind țările membre în evaluarea expunerii și gestionarea acestora. În acest context, urmare discuțiilor purtate pe parcursul Reuniunii Anuale a Grupului Băncii Mondiale din octombrie 2017, o echipă a Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) a efectuat o misiune tehnică în România în vederea analizării potențialelor arii de intervenție din perspectiva nevoilor și priorităților în ceea ce privește managementul riscului de dezastre. Pe parcursul acestei misiuni, echipa BIRD a avut întâlniri cu o serie de autorități publice cu atribuții în acest domeniu.

Conform concluziilor misiunii, autoritățile române au înregistrat progrese în domeniul managementului riscului de dezastre. Cu toate acestea, există în continuare o serie de aspecte care necesită soluționare atât în ceea ce privește cadrul legislativ și/sau de reglementare, cât și din punct de vedere al unor investiții în domeniu. Ca urmare, BIRD recomandă o abordare programatică a managementului riscului de dezastre, care să cuprindă pe de-o parte dezvoltarea de politici și pregătirea din punct de vedere financiar în cazul producerii unor dezastre, iar pe de altă parte realizarea unor investiții sectoriale specifice (în prezent fiind deja negociat cu BIRD și un împrumut pentru sprijinirea unui proiect de investiții în infrastructura pentru situații de urgență).

În ceea ce privește dezvoltarea unor politici în domeniul managementului riscului de dezastre și pregătirea din punct de vedere financiar în cazul producerii acestora, luând în considerare recomandările BIRD și caracteristicile acestui instrument de finanțare, s-a decis utilizarea unui împrumut pentru politici de dezvoltare, de tip CAT-DDO (împrumut pentru politici de dezvoltare privind managementul riscurilor de dezastre, cu opțiune de amânare a tragerii până la apariția unei catastrofe).

Conform Strategiei de administrare a datoriei publice pentru perioada 2017-2019, MFP urmărește continuarea parteneriatului cu instituțiile financiare internaționale pentru a beneficia de termenii și condițiile avantajoase oferite de aceste instituții. Din punct de vedere al termenilor și condițiilor financiare, împrumuturile BIRD sunt competitive și mai flexibile decât celelalte instrumente alternative de finanțare existente pe piața financiară internațională contribuind astfel la limitarea costurilor și extinderea maturității portofoliului de datorie publică la un cost avantajos. În acest context și luând în considerare și faptul că nicio altă instituție financiară internațională nu oferă un astfel de instrument de finanțare, care să permită acces imediat la lichiditate în cazul producerii unor dezastre, împrumutul reprezintă o sursă de finanțare avantajoasă în comparație cu alte instrumente de datorie publică.

Ca urmare, la data de 4 iulie 2018 a fost semnat la București Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare de tip CAT-DDO, în valoare de 400 milioane euro. La momentul negocierii au fost îndeplinite condițiile precedente, menționate în anexa nr.1 a acordului de împrumut, care ulterior contractării vor fi monitorizate de BIRD, progresul acestora fiind reflectat în indicatorii de rezultate ai proiectului.

Conform specificului CAT-DDO, după intrarea în efectivitate a acordului de împrumut, pot fi efectuate periodic trageri din împrumut, în baza existenței unei stabilități macroeconomice și a prezentării unei/unor decizii ale Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență, care să probeze apariția acestor situații și necesitatea recurgerii la împrumut.

Intrarea în vigoare a acordului de împrumut, respectiv posibilitatea efectuării de trageri

din împrumut, este condiționată, printre altele, de aprobarea acestuia conform legislației române.

Ministerul Finanțelor Publice va efectua periodic tragerile din împrumut, iar BIRD va vira sumele disponibilizate în contul Ministerului Finanțelor Publice deschis la Banca Națională a României, care vor fi utilizate pentru destinațiile prevăzute de OUG nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, respectiv finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Conform Strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale 2017-2019, finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice guvernamentale se realizează în principal din surse interne și, în completare, din surse externe care includ, printre altele și împrumuturi de la instituții financiare internaționale. Astfel, prin contractarea acestui împrumut, destinat și finanțării deficitului bugetului de stat se asigură inclusiv posibilitatea recuperării sumelor cheltuite de la bugetul de stat în contul acoperirii pagubelor produse ca urmare a producerii situațiilor de urgență acoperite prin CAT-DDO.

1.1. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

2. Impact asupra mediului de afaceri

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu se referă la acest subiect.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Prin finanțarea deficitului bugetului de stat, inclusiv ca urmare a acoperirii pagubelor populației datorate producerii situațiilor de urgență acoperite prin CAT-DDO, se va putea reacționa mai rapid pentru refacerea clădirilor, infrastructurii și a altor elemente afectate de producerea catastrofelor, conducând la diminuarea impactului social asupra populației afectate.

4. Impact asupra mediului

Nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

Împrumutul contractat de la BIRD, în valoare de 400 milioane euro, poate fi disponibilizat în una sau mai multe tranșe până la 31 decembrie 2021. Această dată poate fi extinsă, la cererea Ministerului Finanțelor Publice de 4 ori, dar perioada de disponibilizare nu poate depăși 15 ani în total, conform termenilor și condițiilor standard ale BIRD.

În acest context, pentru a asigura flexibilitate în ceea ce privește tragerea sumelor împrumutului, s-a convenit cu Banca, astfel cum este prevăzut în forma negociată a Acordului de împrumut și în Minuta negocierii, ca pentru scopurile acestui împrumut „catastrofă” să fie o “situație de urgență”, așa cum este definită în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, cu modificările și completările ulterioare, generată de riscuri naturale (inundații, secetă, cutremur, fenomene meteorologice extreme, etc), precum și riscuri biologice (endemii, pandemii, epidemii, etc). Totodată, s-a agreat cu BIRD ca documentul care stă la baza tragerii sumelor împrumutului, respectiv documentul pe care Ministerul Finanțelor Publice îl transmite Băncii, cu ocazia tragerii, pentru a confirma evenimentul/situația de urgență în cauză, este Decizia Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență privind mobilizarea de resurse financiare și/sau alte resurse pentru a răspunde acelui eveniment, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Împrumutul este acordat pe o perioadă de până la 20 ani, cu 19,5 ani perioadă de grație, rambursarea efectuându-se într-o singură transă la 1 mai 2038, iar dobânda achitată semestrial este formată din dobânda EURIBOR la șase luni (în prezent – 0,27%), plus o marjă fixă (aceasta este în prezent fiind de 1,75%), ceea ce ar presupune prin însumare, plata unei dobânzi semestriale de 1,48%. Banca percepe totodată un comision inițial de 0,50% din valoarea împrumutului, achitat în termen de 60 de zile de la intrarea în efectivitate a împrumutului și, dacă va fi cazul prelungirii perioadei de tragere, se va percepe și un comision de reînnoire, egal cu 0,25% din suma împrumutului (sau părții netrase) pentru care se cere extinderea.

Împrumutul nu are impact direct asupra veniturilor bugetului de stat, ci doar asupra cheltuielilor bugetului de stat, prin prisma plății serviciului datoriei publice aferent.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțării rambursabile contractate de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale.

Ca urmare, impactul financiar asupra bugetului general consolidat este generat în principal doar de plata dobânzilor și a comisionului inițial. Considerând utilizarea în întregime a împrumutului, prin efectuarea unei singure trageri din împrumut, **impactul financiar asupra bugetului general consolidat, respectiv asupra cheltuielilor bugetului de stat, pentru anul curent, cât și pe următorii ani se estimează, după cum urmează:**

Mil. lei

An	2018	2019	2020	2021	2022
Impact	9,4	27,6	27,6	27,6	27,6

Secțiunea a 5- a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Nu este cazul.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

Nu este cazul.

1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;

Nu este cazul.

b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

Secțiunea a 6 - a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul. Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord semnat cu o instituție financiară internațională, actul normativ ratificând acordul de împrumut, potrivit prevederilor legislației române în vigoare. Totodată, potrivit politicii privind transparența, proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul web al Ministerului Finanțelor Publice.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ-este necesar avizul
- b) Consiliul Suprem de Apărarea a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.668 /2018

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a măsurilor prevăzute de prezentul act normativ se asigură de către Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de Împrumutat și de către Ministerul Afacerilor Interne în calitate de coordonator al Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență, prin Departamentul pentru Situații de Urgență, precum și de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, având în vedere raportările ce trebuie remise privind rezultatele revizuirii Codului de proiectare seismică - partea a III-a – Prevederi pentru Evaluarea seismică a clădirilor existente (indicativ P100-3/2008).

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind ratificarea Acordului de împrumut pentru politici de dezvoltare privind managementul riscurilor de dezastre, cu opțiune de amânare a tragerii până la apariția unei catastrofe (CAT-DDO) între România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 4 iulie 2018, pe care îl supunem Parlamentului, spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM – MINISTRU

VIORICA DĂNCILĂ

